



Datum: 28 februari 2022

Aan: Commissie Stedelijke Ontwikkeling  
Van: BurgerInitiatief TegenGas Merenwijk

Geachte leden van de Commissie Stedelijke Ontwikkeling,

U bespreekt op 8 maart de Transitievisie Warmte van het College van burgemeester en wethouders. We hebben als BurgerInitiatief TegenGas Merenwijk eerder gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot inspreken en u begeleidende informatie gezonden. Het onderwerp staat zo hoog op de agenda van de bewoners van de Merenwijk dat we onze bezwaren en alternatieven hieronder kort weergeven. De door ons geïnitieerde petitie om geen commercieel warmtenet in de Merenwijk aan te leggen, is inmiddels meer dan 1000 keer ondertekend. Er komen nog dagelijks steunbetuigingen bij. Dat is een duidelijk signaal.

Wij zijn ervan overtuigd dat het opstellen van wijkuitvoeringsplannen op basis van de huidige transitievisie tot mislukken is gedoemd. Het is verspilde energie en het vergroot alleen maar de weerstand tegen de energietransitie. Dat kan en mag niet de bedoeling zijn. Het huidige kader van de transitievisie is rampzalig voor zowel de effecten op de natuur als voor de portemonnee van de Merenwijkers. Goedkeuring van de plannen is onverantwoord. We doen een dingend beroep op alle partijen de participatie en inspraak serieus te nemen. Dat voorkomt een corrigerende ingreep via verkiezingen of anderszins.

Gelukkig zijn er alternatieven waarmee wel voldoende draagvlak kan worden gecreëerd. We pleiten daarom voor het gedetailleerd uitwerken van alternatieven die minder belastend zijn voor zowel de natuur als onze portemonnee. Dus geen sprong in het diepe, maar plannen die stap voor stap wel leiden tot minder CO<sub>2</sub> uitstoot, waaronder een lager aardgasgebruik. Op deze wijze bereiken we eerder en overtuigender een emissieloze samenleving.

Het is wel goed om vooraf uitgangssituaties te delen. Op dit moment zijn er volstrekt onvoldoende niet-fossiele energiebronnen om aan de vraag naar energie te kunnen voldoen. Daarnaast zijn er grote verschillen in CO<sub>2</sub> uitstoot tussen de bronnen die op dit moment beschikbaar zijn. De Nederlandse lijst van energiedragers met de standaard CO<sub>2</sub> emissiefactoren is een verbindend document. Daarin staan de feiten over uitstoot van CO<sub>2</sub> (in kg/GJ) die moeder natuur raken. Voorbeelden: houtskool: 112.0; biomassa: 109.6; afval: 104.4; steenkool: 97.5; aardgas: 56.4; waterstof: 0. Deze cijfers staan helaas niet in de boekhouding van sluwe rekenmeesters, maar voor de natuur blijven feiten wel degelijk feiten.

Daarnaast zien we veel innovatieve ontwikkelingen om ons heen. Gezien de enorme belangen die er op het spel staan en de beschikbare creatieve en innovatieve krachten zullen er zeker nog vele innovaties volgen. Het is daarom verstandig om geen besluiten

over plannen te nemen die ons voor tientallen jaren zullen binden. Te meer verstandig omdat de onderbouwing van de plannen in de transitievisie onvolledig is en bovendien aan vele kanten rammelt, zoals eerder door ons aangeven.

Het eerste punt bij de beschouwing van alternatieven is de positie van de bewoners. Welke criteria hanteren zij bij hun persoonlijke energietransitie? Dat vraagt om echte participatie waarbij bewoners serieus worden genomen. Hier is een duidelijke inhaalslag nodig die prioriteit heeft.

Welke alternatieven verdienen nadere uitwerking? Het fors verminderen van de energievraag staat op de eerste plaats. Kernbegrippen zijn: isoleren, isoleren en verstandig gebruik van thermostaat en apparatuur. Dat geldt zowel voor huiseigenaren als voor huurders. Direct zichtbare effecten vereisen heldere doelstellingen, met name bij het isoleren en het geven van nieuwe impulsen met bijbehorende gunstige financiële voorwaarden. Het verminderen van het energiegebruik zal meteen de CO<sub>2</sub> uitstoot verlagen en bovendien zijn de effecten voor bewoners direct merkbaar in hun portemonnee.

Parallel aan het verminderen van de vraag kan vanuit de optiek van de bewoners het aanbod worden vergroot door het plaatsen van zonnepanelen en het opslaan van energie in batterijen in huis en met name ook in de buurt. De Merenwijk loopt in Leiden met 11% van de daken voorop met zonnepanelen. Er is evenwel veel meer mogelijk, zeker als de daken van bedrijfspanden worden meegenomen. Daarbij vergroten innovatieve ontwikkelingen, zoals zonne-energiefolie, de toepassingsmogelijkheden aanzienlijk. Wij zeggen, gemeente, sta niet aan de zijlijn bij buurtbatterijen, maar investeer in deze innovatie. Het is bovendien een maatregel die voor bewoners direct zichtbaar is. Daarnaast zijn met de introductie van de hybride warmtepomp besparingen tot wel 60 à 70% mogelijk op het gebruik van aardgas. Het is bovendien een maatregel die door de landelijke overheid met forse subsidies wordt gesteund.

Vervolgens is het bij het uitwerken van alternatieven voor de mega-investeringen in de WarmtelinQ+ en de warmtenetten cruciaal zo veel mogelijk gebruik te maken van de bestaande infrastructuur. Dat vraagt om een serieuze studie de Uniper centrale aan de Langegracht te handhaven. Aanvullende maatregelen, waaronder efficiency en opslag, kunnen worden genomen om de capaciteit te vergroten en de CO<sub>2</sub> uitstoot te verminderen. Vervolgens kan de overgang op waterstof als energiedrager worden voorbereid. Het gebruik van de bestaande gasinfrastructuur vormt hiervan een noodzakelijk onderdeel. Hetzelfde geldt voor de Merenwijk. Wij zijn net als de binnenstad een kansrijke wijk voor waterstof. Deze aanpak heeft als groot voordeel dat we niet alleen circulair denken, maar ook circulair doen. Dat we niet alleen papier schuiven, maar bezig zijn met de het daadwerkelijk verminderen van de CO<sub>2</sub> uitstoot.

Beste leden van de commissie Stedelijke Ontwikkeling, na een overtuigend nee tegen een onbetaalbaar commercieel warmtenet in de Merenwijk, hebben wij serieuze alternatieven opgesomd. Wij hopen en vertrouwen er op dat de democratie in dit opzicht zijn werk zal doen.

Namens het bestuur van BurgerInitiatief TegenGas Merenwijk,

Cent van Vliet (06-13577348)